

III. Kako je Pavliha obogatel.

Skoraj leto sta tavalala križem sveta. Nekega dne se nameri, da zaideta v neki gozd. Dolgo iščeta prave poti, pa je ne moreta najti. Do poznega večera sta hodila po gozdu, pa še na plan nista prišla. Kaj jima je bilo sedaj storiti? V hosti sta morala si ležišča poiskati. Ali Pavliha je dobro vedel, da so v gozdih volkovi in druge divje zveri doma, in da človek ni varen, zlasti po noči; izhukta tedaj neko modro ter svetuje materi, naj bi si izvolila posteljo na drevesu; kajti na visokem hrastu se mu je varniše zdelo ko na tleh. Mati je bila s tem zadovoljna. Nese jo torej najprvo na drevo. Plezati je dobro znal, močen je pa tudi bil, to se mu mora priznati; če prav ni bil posebno previden. Vgnezdil se mater na drevesu, stopi se po vrata dol, kajti se teh ni volkovom privoščil. Kmalo so bila tudi vrata rešene vseh nevarnosti; ali še nekaj je na tleh ležalo. Kaj rek? Bilo je veliko stoto malensko kolo, katero je bil Pavliha nedavno pri nekem suhem malnu izdrl. Mislil si je, čez sedem let je vse prav, tedaj bodem morda tudi kolesa kedaj potreboval, in odlej je tudi kolo okoli prenašal. - Se kolo spravi na drevo in potem ostane tudi sam med vejami.

Komaj sta bila zasmrčala, kar se priklatkajo roparji pod hrast ter začno tolarye preštevati, ki so je bili ravno ukradli. Dolgo preštevajo in si delé plen, na zadnje bi se bili pa zavoljo enega tolarca kmalo stepli. Prepirali so se že tako hudo, da so Pavliha na drevesu zbudili. Pavliha jih nekaj časa posluša, pa kmalo jo ugané. Sprusti namreč najprvo kolo dol med nje. Enega roparja je pri tej priči ubil; drugi so pa osupnjeni in vsi ostrašeni gledali na drevo, ali niso si mogli razjasniti, kako bi bilo prišlo kolo na tako visok hrast. Mislili so že, to je očitna kazen božja. Kmalo padejo se vrata dol. Pustivši denarje na mestu, zbeže' sedaj preplašeni roparji. Pavliha gleze z drevesa, pograbi tolarye skupaj in jih nese na hrast. Zbudivši mater jej pove, kaj se je zgodilo med tem, ko je spala. „Mati!“ rekel je, „sedaj sva na konji; dveh tisoč se naš župan nima. To sva bogata! Sedaj vidite, kako mi je kolo prav bilo, pa ste mi ga branili za seboj nositi! Jutri se peljeva domu, pa si bodeva tako hišo sezidala, kakoršne se sedaj v vasi ni.“

Prec ko se je zora zasvetila, spravita se na tla. Kmalo najdeta bližnjo vas, kupita voz in konja pri nekem kmetu ter peljeta se domu. Tudi vrata in kolo je Pavliha s seboj vzel za večni spomin, kako je obogatel. V domači vasi so ju ljudje kaj debelo gledali, Pavliha jim je pa časi kak tolar pokazal, češ, nisem več berač ne! Prec drugi dan skliče vse židarye in tesarye iz treh far skupaj, in ti so pod njegovim vodstvom kmalo za tisto vas najlepšo hišo postavili. Vsa do čistega je bila nova, samo vrata je imela stara, tako je Pavliha hotel. Malensko kolo je pa dal nad vratmi vzidati, vendar tako, da se je videlo. Pavlihova mati je bila zopet enkrat vesela, tudi Pavliha je bil prav srecen, amo nekaj mu je manjkalo: družice ni imel. Kako se je ženoil, bomo videli v prihodnji pripovedki.